TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2015. gada 29. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 93/13/EEK — Hipotekārā aizdevuma līgums — Negodīgi noteikumi — Piedziņas procedūra — Iebildumu celšana — Noilguma termiņi

Lieta C-8/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Juzgado de Primera Instancia nº4 de Martorell* (Martorelas Pirmās instances tiesa Nr. 4, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 28. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 10. janvārī, tiesvedībā

BBVA SA , agrāk – *Unnim Banc SA*,

pret

Pedro Peñalva López ,

Clara López Durán ,

Diego Fernández Gabarro .

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: Tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits (referents) un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*],

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 11. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *BBVA SA*, agrāk – *Unnim Banc SA*, vārdā – *J. Rodríguez Cárcamo* un *B. García Gómez*, *abogados*,

— *P. Peñalva López* un *C. López Durán*, kā arī *D. Fernández Gabarro* vārdā – *M. Alemany Canals*, *A. Martínez Hiruela*, *T. Moreno* un *A. Davalos*, *abogados*,

— Spānijas valdības vārdā – *M. J. García-Valdecasas Dorrego*, pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā – *J. Baquero Cruz* un *M. van Beek*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 13. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1993. gada 5. aprīļa Direktīvas 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 29. lpp.) 6. un 7. pantu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *BBVA SA*, agrāk – *Unnim Banc SA* (turpmāk tekstā – "*BBVA*"), un *D. Fernández Gabarro* un *P. Peñalva López*, kā arī *C. López Durán* par viņu iebildumiem pret piedziņas vēršanu uz hipotēkas objektu, kas ir vieta stāvvietā un novietne.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 93/13 6. panta 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis nosaka, ka negodīgi noteikumi, kas izmantoti pārdevēja vai piegādātāja ar patērētāju noslēgtā līgumā, atbilstoši savas valsts tiesību aktiem nav saistoši patērētājam un ka līgums pie tādiem pašiem noteikumiem turpina pusēm būt saistošs, ja tas var pastāvēt bez negodīgajiem noteikumiem."

4 Minētās direktīvas 7. panta 1. punkts ir izteikts šādā redakcijā:

"Dalībvalstis nodrošina, ka patērētāju un konkurentu interesēs pastāv adekvāti un efektīvi līdzekļi, lai novērstu negodīgu noteikumu ilgstošu izmantošanu pārdevēju vai piegādātāju ar patērētājiem noslēgtos līgumos."

Spānijas tiesības

5 Ar 2013. gada 14. maija Likumu Nr. 1/2013 par pasākumiem, lai stiprinātu hipotekārā kredīta parādnieku aizsardzību, parāda pārstrukturēšanu un sociālo īri (*Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social*; *BOE* Nr. 116, 2013. gada 15. maijs, 36373. lpp.), tika izdarīti grozījumi 2000. gada 7. janvāra Civilprocesa kodeksā (*Ley de enjuiciamiento civil*; *BOE* Nr. 7, 2000. gada 8. janvāris, 575. lpp.), kurā pašā tika izdarīti grozījumi ar 2013. gada 28. jūnija Dekrētlikumu Nr. 7/2013 par steidzamiem nodokļu un budžeta pasākumiem ar mērķi veicināt pētniecību, izstrādi un inovāciju (*decreto-ley 7/2013 de medidas urgentes de naturaleza tributaria, presupuestarias y de fomento de la investigación, el desarrollo y la innovación*; *BOE* Nr. 155, 2013. gada 29. jūnijs, 48767. lpp.; turpmāk tekstā – "Civilprocesa kodekss").

6 Likuma 1/2013 ceturtais pārejas noteikums (turpmāk tekstā – "strīdīgais pārejas noteikums") attiecas uz piespiedu izpildes procedūrām, kuras ir tikušas uzsāktas pirms Likuma 1/2013 stāšanās spēkā un vēl nav tikušas pabeigtas. Šis noteikums ir formulēts šādi:

"1. Grozījumi, kas ar šo likumu tiek izdarīti [Civilprocesa kodeksā], ir piemērojami tikai piespiedu izpildes procedūrām, kas jau ir uzsāktas brīdī, kad šie grozījumi stājas spēkā, un tikai attiecībā uz vēl veicamajiem izpildes pasākumiem.

2. Katrā ziņā šā likuma spēkā stāšanās brīdī jau noritošajās piespiedu izpildes procedūrās, kurās [Civilprocesa kodeksa] 556. panta 1. punktā paredzētais 10 dienu termiņš iebildumu celšanai jau ir beidzies, personu, pret kurām ir vērsta izpilde, rīcībā ir viena mēneša noilguma termiņš iebildumu celšanai īpašā kārtībā, pamatojoties uz jauniem iebildumu celšanas pamatiem, kas paredzēti [Civilprocesa kodeksa] 557. panta 1. punkta 7) apakšpunktā un 695. panta 1. punkta 4) apakšpunktā.

Viena mēneša noilguma termiņš ir skaitāms no nākamās dienas pēc šā likuma stāšanās spēkā, un, ja lietas dalībnieki īpašā kārtībā ir cēluši iebildumus, piespiedu izpildes procedūra tiek apturēta līdz iebildumu izvērtēšanai atbilstoši [Civilprocesa kodeksa] 558. un nākamajos pantos, kā arī 695. pantā paredzētajam.

Šis pārejas noteikums ir piemērojams visām piespiedu izpildes procedūrām, kas nav pabeigtas ar nekustamā īpašuma nodošanu pircēja īpašumā atbilstoši [Civilprocesa kodeksa] 675. pantā paredzētajam.

3. Arī noritošajās piespiedu izpildes procedūrās, kurās šā likuma spēkā stāšanās brīdī jau ir sācies [Civilprocesa kodeksa] 556. panta 1. punktā paredzētais 10 dienu iebildumu celšanas termiņš, personu, pret kurām ir vērsta izpilde, rīcībā ir tāds pats iepriekšējā punktā paredzētais viena mēneša noilguma termiņš, lai celtu iebildumus, pamatojoties uz jebkuru [Civilprocesa kodeksa] 557. un 695. pantā paredzēto iebildumu celšanas pamatu.

4. Šā panta 2. un 3. punktā paredzēto termiņu un aprēķina paziņošanas vajadzībām šā noteikuma publicēšana ir uzskatāma par pilnīgu un likumīgu izziņošanu, un nevienā gadījumā šim nolūkam nav jāpieņem īpašs nolēmums."

7 Civilprocesa kodeksa 556. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Ja izpildraksts ir procesuāls vai šķīrējtiesas nosodošs nolēmums vai vienošanās par mediāciju, persona, pret kuru ir vērsta izpilde, atsaucoties uz samaksāšanu vai sprieduma, šķīrējtiesas nolēmuma vai vienošanās rezolutīvās daļas ievērošanu, par ko tai ir jāiesniedz dokumentāri pierādījumi, 10 dienu laikā pēc izpildraksta paziņošanas var rakstveidā celt iebildumus pret to.

Tāpat ir iespējams celt iebildumus saistībā ar prasības par izpildi celšanas termiņa noilgumu, kā arī par vienošanos un darījumu, kas ir tikuši noslēgti vai veikti, lai novērstu izpildi, noilgumu, ar nosacījumu, ka šīs vienošanās un darījumi ir iekļauti notariāli apstiprinātā aktā."

8 Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 557. pantu par iebildumu pret piespiedu izpildi, pamatojoties uz nolēmumiem, kas nav tiesas vai šķīrējtiesas dokumenti, celšanas procedūru:

"1. Ja izpilde ir norīkota saskaņā ar 517. panta 2. punkta 4), 5), 6) un 7) apakšpunktā minētajiem aktiem, kā arī citiem dokumentiem, kuriem ir izpildes norīkošanas vara un kuri ir minēti 517. panta 2. punkta 9) apakšpunktā, persona, pret kuru ir vērsta izpilde, termiņos un veidos, kas paredzēti iepriekšējā pantā, var iesniegt pret tiem iebildumus vienīgi tad, ja tā atsaucas uz vienu no šādiem pamatiem:

[..]

7° dokumentā ir iekļauti negodīgi noteikumi.

2. Ja ir iesniegts iepriekšējā punktā minētais iebildums, tiesas kanceleja procesa organizatorisko pasākumu ietvaros aptur izpildi."

9 Civilprocesa kodeksa 695. panta 1. punkta 4) apakšpunkts un 2. punkts ir formulēti šādi:

"1. Šajā nodaļā minētajās procedūrās personas, pret kuru ir vērsta izpilde, iebildumi tiek pieņemti tikai tad, ja tie ir pamatoti ar kādu no šādiem pamatiem:

[..]

4) negodīgu līguma noteikumu, kas ir izpildes vai maksājamās summas noteikšanas pamatā.

2. Ja ir celti iepriekšējā punktā minētie iebildumi, tiesas kanceleja aptur izpildi un uzaicina lietas dalībniekus ierasties tiesā, kas ir izdevusi rīkojumu par piedziņu. Starp uzaicinājumu ierasties tiesā un attiecīgo tiesas sēdi ir jābūt vismaz piecpadsmit dienām. Šajā sēdē tiesa uzklausa lietas dalībniekus, izskata iesniegtos dokumentus un nākamajā dienā pieņem attiecīgu nolēmumu rīkojuma formā."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

10 Pirms Likuma Nr. 1/2013 stāšanās spēkā 2013. gada 15. maijā, *BBVA* uzsāka piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūru pret *D. Fernández Gabarro* un *P. Peñalva López*, kā arī pret *C. López Durán*. Minētajā datumā šī procedūra vēl nebija noslēgusies. No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka šī piedziņa attiecas uz vietu stāvvietā un novietni.

11 2013. gada 17. jūnijā, pēc tam, kad bija beidzies viena mēneša termiņš, kas noteikts strīdīgajā pārejas noteikumā iebildumu pret piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu iesniegšanai īpašā kārtībā, atbildētāji pamatlietā valsts tiesā apgalvoja, ka šajā noteikumā paredzētais noilguma termiņš ir pretrunā Direktīvai 93/13.

12 Proti, pirmkārt, viena mēneša noilguma termiņš, lai atsauktos uz izpildraksta noteikumu negodīgo raksturu, neesot pietiekams tiesām, kurām pēc savas ierosmes ir jāpārbauda izpildāmo aizdevuma vai kredīta ar hipotekāro garantiju līgumu saturs, un vēl jo vairāk – patērētājiem, kuriem ir jānorāda šajos līgumos iekļauto noteikumu iespējami negodīgais raksturs.

13 Otrkārt, atbildētāji pamatlietā apgalvo, ka, ciktāl saskaņā ar strīdīgā pārejas noteikuma 4. punktu viena mēneša noilguma termiņš sākas no tādas paziņošanas brīža, kas notiek, publicējot likumu oficiālajā vēstnesī, nevis to individuāli paziņojot, patērētāju piekļuve tiesai esot ļoti sarežģīta, pat ja tiem tiek piešķirta juridiskā palīdzība.

14 Iesniedzējtiesa uzskata, ka, lai varētu izskatīt tai iesniegto lietu, tai ir jālūdz Tiesai lemt par to, kā procesuālu termiņu noilguma princips, kas ir cieši saistīts ar tiesiskās noteiktības principu, ir savietojams ar automātisku patērētāju aizsardzību, kas ir obligāti vajadzīga, nosakot, ka negodīgs noteikums pilnībā nav spēkā un uzskatāms par līgumā neiekļautu, kā tas ir paredzēts Direktīvā 93/13, kā to ir interpretējusi Tiesa savā nesenajā judikatūrā.

15 Šādos apstākļos *Juzgado de Primera Instancia nº4 de Martorell* (Martorelas Pirmās instances tiesa Nr. 4) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai viena mēneša termiņš, kas paredzēts Likuma Nr. 1/2013 ceturtajā pārejas noteikumā, ir jāinterpretē kā tāds, kas ir pretrunā Direktīvas 93/13 6. un 7. pantam?"

Par prejudiciālo jautājumu

16 Ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 93/13 6. un 7. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds valsts pārejas noteikums kā strīdīgais pārejas noteikums, saskaņā ar kuru patērētājiem, pret kuriem piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūra tikusi uzsākta pirms likuma, kurā ietilpst attiecīgais noteikums, stāšanās spēkā un nav tikusi pabeigta, tiek noteikts viena mēneša noilguma termiņš, sākot no nākamās dienas pēc tās, kad publicēts šis likums, iebildumu celšanai pret piespiedu izpildi, tostarp pamatojoties uz to, ka līguma noteikumi ir negodīgi.

17 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ar Direktīvu 93/13 ieviestā aizsardzības sistēma ir balstīta uz ideju, ka patērētājs salīdzinājumā ar pārdevēju vai piegādātāju ir vājākā pozīcijā gan attiecībā uz iespēju risināt sarunas, gan attiecībā uz informētības līmeni (spriedumi *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 44. punkts, kā arī *Sánchez Morcillo* un *Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, 22. punkts).

18 Ņemot vērā šo nelabvēlīgo situāciju, Direktīvas 93/13 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka negodīgi noteikumi patērētājam nav saistoši. Runa ir par imperatīvu normu, kas ir vērsta uz to, lai formālo līdzsvaru, ko līgums nodibina starp līgumslēdzēju pušu tiesībām un pienākumiem, aizstātu ar reālu līdzsvaru, kas var atjaunot minēto pušu vienlīdzību (spriedums *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, 40. punkts un minētā judikatūra).

19 Turklāt, ņemot vērā sabiedrības interešu – patērētāju, kas atrodas šādā nelabvēlīgā situācijā, aizsardzība – būtību un nozīmīgumu, minētās direktīvas 7. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka patērētāju un konkurentu interesēs pastāv adekvāti un efektīvi līdzekļi, lai novērstu negodīgu noteikumu ilgstošu izmantošanu pārdevēju vai piegādātāju ar patērētājiem noslēgtos līgumos (spriedumi *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, 68. punkts; *Kásler* un *Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, 78. punkts, kā arī *Unicaja Banco* un *Caixabank*, C-482/13, C-484/13, C-485/13 un C-487/13, EU:C:2015:21, 30. punkts).

20 Tāpat Tiesa ir uzsvērusi, ka valsts piespiedu izpildes procedūras, piemēram, procedūras piedziņas vēršanai uz hipotēkas objektu, ir pakļautas no šīs Tiesas pastāvīgās judikatūras izrietošajām prasībām, kuru mērķis ir patērētāju efektīva aizsardzība (spriedums *Sánchez Morcillo* un *Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, 25. punkts).

21 Lai ņemtu vērā šo judikatūru un it īpaši pēc sprieduma lietā *Aziz* (C-415/11, EU:C:2013:164), ar Likumu Nr. 1/2013 tostarp tika grozīti Civilprocesa kodeksa panti par izpildes procedūru, kas vērsta uz hipotēku objektiem. Tādējādi procedūrās, kas tikušas uzsāktas pēc Likuma Nr. 1/2013 stāšanās spēkā, personas, pret kuru ir vērsta izpilde, iebildumi par līguma noteikuma negodīgo raksturu, kas celti parastajā 10 dienu termiņā no izpildraksta paziņošanas dienas, turpmāk dod iespēju atlikt piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūru līdz brīdim, kad tiek atrisināts jautājums, kas saistīts ar celto iebildumu.

22 Šajā likumdošanas reformā strīdīgais pārejas noteikums ir vērsts uz to, lai ņemtu vērā izpildes procedūras, kuras jau bija uzsāktas dienā, kad stājās spēkā Likums Nr. 1/2013, un kurās 10 dienu iebildumu celšanas termiņš jau bija sācies vai beidzies. Kā savu secinājumu 34. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, lai gan Tiesas spriedumiem ir *ex tunc* iedarbība, un tātad kopš interpretējamās tiesību normas stāšanās spēkā datuma, Spānijas likumdevējs ir uzskatījis par vajadzīgu ieviest pārejas termiņa mehānismu, kas arī patērētājiem, pret kuriem ir vērsta noritoša piespiedu izpildes procedūra, ļautu procesuālajā līmenī termiņā, kas ir jānosaka Spānijas likumdevējam, celt iebildumus īpašā kārtībā, tostarp pamatojoties uz negodīgu noteikumu pastāvēšanu.

23 Ir jāizvērtē, vai un, attiecīgā gadījumā, kādā mērā Direktīvai 93/13, kā tā ir tikusi interpretēta Tiesas judikatūrā, kas attīstīta tostarp kopš sprieduma *Aziz* (C-415/11, EU:C:2013:164), ir pretrunā pārejas termiņa mehānisms, ko ir izmantojis Spānijas likumdevējs un kas ieviests ar Likumu Nr. 1/2013.

24 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, protams, tā kā valsts tiesībās paredzētie piespiedu izpildes mehānismi nav saskaņoti, piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūrā pieļaujamās iebildumu celšanas kārtības noteikšana ietilpst dalībvalstu iekšējā tiesību sistēmā saskaņā ar dalībvalstu procesuālās autonomijas principu. Tomēr Tiesa ir uzsvērusi, ka minētajai kārtībai ir jāatbilst diviem nosacījumiem, proti, tie nedrīkst būt mazāk labvēlīgi par noteikumiem, kas reglamentē valsts tiesībām pakļautas līdzīgas situācijas (līdzvērtības princips), un tie nedrīkst padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu patērētājiem Savienības tiesībās piešķirto tiesību īstenošanu (efektivitātes princips) (spriedumi *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 50. punkts, un *Barclays Bank*, C-280/13, EU:C:2014:279, 37. punkts).

25 Pirmkārt, runājot par līdzvērtības principu, jānorāda, ka Tiesas rīcībā nav neviena elementa, kas tai radītu šaubas par strīdīgā pārejas noteikuma atbilstību šim principam.

26 Otrkārt, saistībā ar efektivitātes principa piemērošanu Tiesa jau ir nospriedusi, ka ikviens gadījums, kad rodas jautājums, vai valsts procesuālā norma nepadara neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina Savienības tiesību piemērošanu, ir jāanalizē, ņemot vērā šīs tiesību normas nozīmi visā procedūrā, tās norisi un tās īpatnības dažādu instanču valsts tiesās. Šajā ziņā ir jāņem vērā principi, kas ir valsts tiesu sistēmas pamatā, tādi kā tiesību uz aizstāvību aizsardzība, tiesiskās noteiktības princips un efektīva procesa norise (spriedums *Sánchez Morcillo* un *Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Šie aspekti, kas ir tikuši minēti iepriekš minētajā judikatūrā, ir jāņem vērā, analizējot attiecīgā termiņa pamatlietā īpašības. Tā šajā analīzē – kā savu secinājumu 45. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts – ir jāiekļauj divas daļas, proti, likumdevēja noteiktā noilguma termiņa ilgums un noteiktā kārtība minētā termiņa uzsākšanai.

28 Attiecībā, pirmkārt, uz termiņa ilgumu ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru saprātīgu termiņu noteikšana prasības celšanai, kuru neievērošanas gadījumā prasības celšanas tiesības tiek zaudētas tiesiskās noteiktības interesēs, ir saderīga ar Savienības tiesībām. Proti, šādi termiņi nevar padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību izmantošanu (spriedums *Asturcom Telecomunicaciones*, C-40/08, EU:C:2009:615, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Tiesa tāpat ir konstatējusi, ka paredzētajam termiņam pēc būtības ir jābūt pietiekamam, lai ieinteresētās personas varētu sagatavot un iesniegt efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli (šajā ziņā skat. spriedumu *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, 66. lpp.).

30 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka viena mēneša termiņš izņēmuma kārtā ir ticis noteikts ar pārejas noteikumu, lai patērētājiem, pret kuriem ir vērsta piespiedu izpildes procedūra, kurā parastais 10 dienu iebildumu celšanas termiņš jau ir sācies vai ir beidzies, dotu iespēju šīs pašas procedūras ietvaros izvirzīt jaunu iebildumu pamatu, kurš nebija paredzēts attiecīgās prasības celšanas tiesā brīdī.

31 Tādēļ ir jāuzskata, ka, ņemot vērā strīdīgā pārejas noteikuma vietu visā piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūrā, viena mēneša noilguma termiņš iebildumu celšanai ārkārtas kārtībā principā pēc būtības šķiet pietiekams efektīva tiesību aizsardzības līdzekļa sagatavošanai un iesniegšanai, un tādējādi tas liekas esam saprātīgs un samērīgs salīdzinājumā ar skartajām tiesībām un interesēm.

32 No minētā izriet, ka, ņemot vērā patērētājiem paredzētā termiņa iebildumu celšanai piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūrā, kas bija uzsākta Likuma Nr. 1/2003 spēkā stāšanās datumā, ilgumu, strīdīgais pārejas noteikums nav uzskatāms par efektivitātes principu apdraudošu.

33 Otrkārt, runājot par attiecīgā termiņa pamatlietā īpašību otrās daļas, kas attiecas uz likumdevēja izvēlēto minētā termiņa uzsākšanas kārtību, analīzi, ir jānorāda šādi apsvērumi.

34 Vispirms jau netiek apstrīdēts, ka Likums Nr. 1/2013, kurā ietilpst strīdīgais pārejas noteikums, veido atbilstošos tiesību aktus, kas ir vispārpiemērojami. Šis likums ir stājies spēkā tās publicēšanas *Boletín Oficial del Estado* dienā.

35 Tā kā Likuma Nr. 1/2013 priekšmets ir pastiprināta pilsoņu aizsardzība daudzās situācijās, kas ir saistītas ar hipotekārajiem aizdevumiem, tajā ir skaidri ietverta to patērētāju situācija, pret kuriem šā likuma spēkā stāšanās dienā tika vērsta piespiedu izpildes procedūra, kas attiecās uz viņu mantu.

36 Šie patērētāji pret viņiem vērstas piespiedu izpildes procedūras uzsākšanas dienā tika informēti, nosūtot individuālu paziņojumu, kas tiem tika adresēts personīgi, – par tiesībām celt iebildumus pret piespiedu izpildi 10 dienu laikā no šīs paziņošanas brīža.

37 Tomēr šī paziņošana, kas notikusi pirms Likuma Nr. 1/2013 stāšanās spēkā, neiekļauj informāciju par minēto patērētāju tiesībām celt iebildumus pret piespiedu izpildi, atsaucoties uz līgumu noteikumu, kas ir izpildraksta pamatā, negodīgo raksturu, jo šī iespēja tika ieviesta Civilprocesa kodeksa 557. panta 1. punkta 7) apakšpunktā tikai ar Likumu Nr. 1/2013.

38 Šādos apstākļos, ņemot vērā tostarp tiesību uz aizstāvību aizsardzības principu, tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības principu, patērētāji nevarēja saprātīgi sagaidīt, ka tiem būs jauna iespēja celt iebildumus, jo tie netika informēti tādā pat procesuālajā kārtībā kā tā, kādā tiem tika sniegta sākotnējā informācija.

39 Līdz ar to ir jānorāda, ka strīdīgais pārejas noteikums, ciktāl tajā ir paredzēts, ka noilguma termiņš šajā lietā sākas, lai gan attiecīgie patērētāji nav personīgi tikuši informēti par iespēju izvirzīt jaunu iebildumu pamatu piespiedu izpildes procedūrā, kas jau tikusi uzsākta pirms minētā likuma stāšanās spēkā, nenodrošina šā termiņa pilnīgu izmantošanu un tātad – jauno tiesību, kas atzītas ar attiecīgajiem grozījumiem, efektīvu īstenošanu.

40 Proti, ņemot vērā procedūras attīstību, īpatnību un sarežģītību, kā arī piemērojamos tiesību aktus, pastāv būtisks risks, ka minētais termiņš beigsies, attiecīgajiem patērētājiem tā arī nespējot efektīvi un lietderīgi īstenot savas tiesības tiesas ceļā tostarp tādēļ, ka viņi nezina vai patiesībā neapzinās šo tiesību precīzo apmēru (šajā ziņā skat. spriedumu *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

41 Līdz ar to ir jāsecina, ka ar strīdīgo pārejas noteikumu netiek ievērots efektivitātes princips.

42 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 93/13 6. un 7. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds valsts pārejas noteikums kā pamatlietā, saskaņā ar kuru patērētājiem, pret kuriem piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūra tikusi uzsākta pirms likuma, kurā ietilpst attiecīgais noteikums, stāšanās spēkā un nav tikusi pabeigta, tiek noteikts viena mēneša noilguma termiņš, sākot no nākamās dienas pēc tās, kurā publicēts šis likums, iebildumu celšanai pret piespiedu izpildi, pamatojoties uz to, ka līguma noteikumi esot negodīgi.

Par tiesāšanās izdevumiem

43 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Padomes 1993. gada 5. aprīļa Direktīvas 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 6. un 7. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds valsts pārejas noteikums kā pamatlietā, saskaņā ar kuru patērētājiem, pret kuriem piedziņas vēršanas uz hipotēkas objektu procedūra tikusi uzsākta pirms likuma, kurā ietilpst attiecīgais noteikums, stāšanās spēkā un nav tikusi pabeigta, tiek noteikts viena mēneša noilguma termiņš, sākot no nākamās dienas pēc tās, kurā publicēts šis likums, iebildumu celšanai pret piespiedu izpildi, pamatojoties uz to, ka līguma noteikumi esot negodīgi.

[Paraksti]